

Med hensyn til den tidsmæssige udstrækning af ungdomssanktionen bemærkes i øvrigt, at den tid, som den unge forud for dommen måtte have været varetægtsfængslet eller surrogatanbragt, efter forslaget ikke fradrages i længstetiden for den idømte ungdomssanktion. Straffelovens § 86, der alene angår fradrag i idømt frihedsstraf, gælder således ikke i disse tilfælde.

For så vidt angår det behandlingsmæssige indhold i en ungdomssanktion henvises til rapporten s. 138-139.

4.2.3. Oplysninger og indstilling fra de sociale myndigheder

For at tilvejebringe et grundlag for sanktionsfastsættelsen indhenter anklagemyndigheden i forbindelse med forberedelsen af straffesager mod unge under 18 år oplysninger om sigtedes personlige forhold hos de sociale myndigheder i sigtedes opholdskommune. De sociale myndigheder bør i den forbindelse tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt en dom til socialpædagogisk behandling må anses for formålstjenlig, og – som led i den plan, der efter serviceloven er pligt til at udarbejde for unge, som har begået alvorlig kriminalitet – hvilke pålæg, der må anses for formålstjenlige i forhold til den unge.

Indstillingen fra de sociale myndigheder for personer i de sager, hvor en ungdomssanktion kommer på tale, skal efter ekspertgruppens opfattelse indeholde forslag til, hvordan ungdomssanktionen for den pågældende unge bør udformes. De sociale myndigheder bør i den forbindelse (via anklagemyndigheden) indstille til retten, hvor længe den unge bør opholde sig på en sikret døgninstitution, og i hvor lang tid den unge efterfølgende skal være anbragt på en åben institution/opholdssted. Har den unge under sagen været anbragt i varetægtsurrogat i sikret afdeling, og er der her gennemført en pædagogisk observation, der viser, at den pågældende ikke har behov for at være i en sikret afdeling, er der ikke noget til hinder for, at de sociale myndigheder indstiller, at ungdomssanktionen indledes på en almindelig døgninstitution/opholdssted.

4.2.4. Kompetenceforhold

Efter forslaget er det retten, der træffer afgørelse om, hvorvidt en ung, der er fundet skyldig, er omfattet af målgruppen for ungdomssanktionen og således opfylder betingelserne for at blive idømt denne sanktion i stedet for almindelig fængselsstraf.

Retten skal i den forbindelse afgøre, om det må anses for formålstjenligt at anvende ungdomssanktion og som led heri tage stilling til, om den unge helt und-

tagelsesvis må anses for uegnet til behandling inden for det sociale system. Denne afgørelse træffes på grundlag af indstillingen fra de sociale myndigheder, jf. ovenfor i pkt. 4.2.3., og i lyset af anklagemyndighedens og forsvarerens påstande og procedurer. Selv om retten ikke formelt er bundet af indstillingen fra de sociale myndigheder, forudsættes det i rapporten, at der ikke afsiges dom til ungdomssanktion, hvis der foreligger en velbegrunnet indstilling fra de sociale myndigheder om, at den tiltalte er uegnet til at modtage en dom til socialpædagogisk behandling.

Kommer retten til det resultat, at der skal idømmes ungdomssanktion, skal retten i dommen fastsætte de overordnede rammer med hensyn til varigheden af institutionsophold og eventuelt andre pålæg, jf. eksemplet på en domskonklusion ovenfor pkt. 4.2.2. Også her træffer retten afgørelse på grundlag af indstillingen fra de sociale myndigheder og anklagemyndighedens og forsvarerens påstande og procedurer.

Det behandlingsmæssige indhold fremgår af det program/den handleplan, som de sociale myndigheder har udarbejdet, og som forudsættes at være en del af indstillingen, eventuelt som et bilag.

Den behandlingsmæssige del af programmet angår i princippet fuldbyrdelsen af ungdomssanktionen. Dette skal retten efter ekspertgruppens forslag ikke gå nærmere ind i – og det har den i øvrigt normalt heller ikke de fornødne faglige forudsætninger for at gøre. Hertil kommer, at handleplanen i sagens natur ikke kan ligge fast en gang for alle. Den skal til stadighed kunne tilpasses. Selv om retten havde kompetence til at godkende de behandlingsmæssige elementer i planen, kunne de sociale myndigheder ikke være afskåret fra efterfølgende at ændre i den uden godkendelse fra retten.

Der kan i øvrigt henvises til bilag 4 i rapporten (s. 203-204), hvor samspelet mellem justitsvæsenet og de sociale myndigheder i forbindelse med forberedelsen af sager, hvor idømmelse af ungdomssanktion kan komme på tale, er beskrevet.

4.2.5. Hurtig sagsbehandling

Det er efter ekspertgruppens opfattelse af afgørende betydning, at myndighederne prioriterer en hurtig behandling af sager, hvor idømmelse af ungdomssanktion kommer på tale. Der gælder allerede i dag en pligt til at fremme sager, hvor den sigtede/tiltalte er varetægtsfængslet. Det vil den sigtede/tiltalte ofte være (typisk i surrogat) i sager, hvor idømmelse af ungdomssanktion er aktuel. I sager, hvor den pågældende måtte være på fri fod under domsforhandlingen, er det vigtigt, at både politiet/anklagemyndigheden, de so-